

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Οι Εκκλησίες της Πεντηκοστής προήλθαν από θρησκευτικές ενώσεις προτεσταντών (τέλη 19ου - αρχές 20ου αιώνα), που προσπάθησαν έτσι να συνειδητοποιήσουν περισσότερο την πίστη τους και να οδηγηθούν στην αγιότητα και τη σωτηρία, υπό την καθοδήγηση πολλών ιεροκηρύκων. Αυτοί διαμόρφωσαν ο καθένας τη δική του Εκκλησία στην Ευρώπη και την Αμερική. Οι Προτεστάντες ή Διαμαρτυρόμενοι απετέλεσαν, ως γνωστόν, ιδιαίτερες "Εκκλησίες" τον 16ο αιώνα, όταν εναντιώθηκαν στην εκκοσμίκευση και τις θεολογικές αυθαιρεσίες του Ρωμαιοκαθολικισμού, από τον οποίον διέκοψαν κάθε σχέση, καταργώντας δυστυχώς και την Παράδοση της Εκκλησίας, τα ιερά Μυστήρια, την τιμή προς τους αγίους και πολλές άλλες δογματικές αλήθειες. Έχουν μάλιστα διασπασθεί σε πάρα πολλές ομάδες, με μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ τους όσον αφορά στη δογματική διδασκαλία. Αρχηγοί της Μεταρρύθμισης ήσαν οι: Μαρτίνος Λούθηρος, Ιωάννης Καλβίνος και Ούλριχ Σβίγγλιος.

Οι πρώτοι πεντηκοστιανοί έφθασαν στη χώρα μας από την Αμερική το 1924. Ο πρώτος ευκτήριος οίκος τους εγκαινιάσθηκε στα Βάγια Θηβών το 1939. Από το 1980 και μετά κατέφθασαν στην Ελλάδα πλήθος "ιεραποστόλων" τους από το Εξωτερικό και ανέπτυξαν σημαντική προσηλυτιστική δραστηριότητα. Οι επικρατέστερες ομάδες, ανάλογα με τον αριθμό των οπαδών τους, στην Ελλάδα είναι:

Η Ελευθέρα Αποστολική Εκκλησία της Πεντηκοστής

Η Αποστολική Εκκλησία της Πεντηκοστής

Η Εκκλησία του Θεού της Πεντηκοστής

Η Αποστολική Εκκλησία του Θεού

Η Εκκλησία του Θεού της Προφητείας

Η Εκκλησία του Θεού του πλήρους Ευαγγελίου

Η Αποστολική Εκκλησία του Χριστού

Η Μάχαιρα του Πνεύματος, κ.α.

Ονομάζονται Πεντηκοστιανοί γιατί πιστεύουν ότι οι πιστοί για να αναγεννηθούν ουσιαστικά στην εν Χριστώ ζωή, για να γίνουν πραγματικοί χριστιανοί, είναι απαραίτητο να δεχθούν την προσωπική τους Πεντηκοστή, την επίσκεψη δηλαδή του Αγίου Πνεύματος, όπως ακριβώς συνέβη και στους αποστόλους του Χριστού, όταν τους επισκέφθηκε το Άγιο Πνεύμα με τη μορφή πυρίνων γλωσσών. Τότε οι πιστοί, ισχυρίζονται οι Πεντηκοστιανοί, αποκτούν υπερφυσικές δυνάμεις (γλωσσολαλία, ερμηνεία γλωσσών, προφητείες, ιαματικό χάρισμα κ.λπ.) (Πράξ. 2,1 κ.ε.). Αποκαλούν δε την «ανώτατη» αυτή εμπειρία τους «Βάπτισμα του Αγίου

Πνεύματος».

ΤΙ ΗΤΑΝ Η ΓΛΩΣΣΟΛΑΛΙΑ

Σε αντίθεση και με τις υπόλοιπες προτεσταντικές ομολογίες, και όχι μόνο με την Ορθόδοξη Εκκλησία, οι πεντηκοστιανοί πιστεύουν πως μόνο εκείνοι που λαμβάνουν από το Άγιο Πνεύμα το χάρισμα της γλωσσολαλιάς είναι πραγματικά χριστιανοί και μόνο αυτοί θα σωθούν (Πράξ. 10,44 / Α΄ Κορ. 12,8 κ.ε.). Όμως:

α) Δεν είχαν όλοι το χάρισμα των γλωσσών στην Πρώτη Εκκλησία (Α΄ Κορ. 12,30),

β) Τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος ήταν διαφορετικά σε κάθε πιστό και δεν μοίραζε το Άγιο Πνεύμα το ίδιο χάρισμα σε όλους (Α΄ Κορ. 12,8 - 28 / Ρωμ. 12,4-6),

γ) Το χάρισμα της γλωσσολαλιάς έχει τη μικρότερη αξία για τον απ. Παύλο. Το μεγαλύτερο χάρισμα μάλιστα για τον απόστολο των εθνών είναι η αγάπη και όχι η γλωσσολαλιά (Α΄ Κορ. 12,8/10,28/13,1/ 14,5,19,39),

δ) Η γλωσσολαλιά δεν οικοδομεί ιδιαίτερα τους πιστούς και δεν ωφελεί πάντα (Α΄ Κορ. 14,2-13),

ε) Η γλωσσολαλιά των Πεντηκοστιανών δεν έχει σχέση με την έλευση του Αγίου Πνεύματος στους αποστόλους, διότι στην πρώτη περίπτωση ακούγονται ακατανόητες λέξεις χωρίς περιεχόμενο, στη δε δεύτερη (των αποστόλων) ο κάθε άνθρωπος από τους παρευρισκόμενους θεατές και ακροατές ΑΚΟΥΓΕ ΣΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΑ τα μεγαλεία του Θεού (Πράξ. 2,3-11),

στ) Η γλωσσολαλιά δόθηκε, κατά τον Ιωάννη Χρυσόστομο, σαν σημείο προς τους απίστευτους, σαν ένα θαύμα για την είσοδο των ειδωλολατρών και Ιουδαίων στο Χριστιανισμό, και ΕΚΤΟΤΕ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕ (ήδη στα χρόνια του Χρυσοστόμου δεν υπήρχε), διότι η κοινωνία είχε γίνει χριστιανική ("Λόγος εις Πεντηκοστήν" MIGNE 50, 459). Επρόκειτο για υπαρκτές γλώσσες των λαών που επισκέπτονταν οι απόστολοι και στους οποίους κήρυτταν το ευαγγέλιο της σωτηρίας στη δική τους ξεχωριστή γλώσσα, ώστε να διαδοθεί έτσι γρηγορότερα και ανετότερα το μήνυμα της αναστάσεως του Χριστού και της σωτηρίας των ανθρώπων. Κατά την Πεντηκοστή, και σύμφωνα με το Χρυσόστομο, μίλησαν πράγματι οι απόστολοι σε 18 γλωσσικά ιδιώματα και διαλέκτους. Με τον τρόπο αυτόν επαληθεύτηκε κατά τον Παύλο και η προφητεία του Ησαΐα, που έλεγε: «με ξενόγλωσσους και με ξένα χείλη θα μιλήσω σ' αυτό το λαό και ούτε έτσι θα με ακούσουν, λέει ο Κύριος» (Α΄ Κορ. 14,21 / Ησαΐα 28,11).

ζ) Πριν την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου, αναφέρει η Καινή Διαθήκη, δεν αναμένουμε άλλη «έκχυση» του Αγίου Πνεύματος, παρά μόνο ψευδή σημεία απάτης και παραπλανητικές ενέργειες δαιμονικών δυνάμεων, με σκοπό να αποπροσανατολισθούν οι άνθρωποι και να χάσουν τη σωτηρία τους (Β΄ Θεσσ. 2,3-12), θα παρουσιασθούν μάλιστα πολλοί ψευδόχριστοι και ψευδοπροφήτες, που θα παρασύρουν στην πλάνη τους και θα ξεγελάσουν ακόμη και τους διαλεχτούς

χριστιανούς (Ματθ. 24,24 & 11).

η) Η ενοίκηση του Αγίου Πνεύματος στις καρδιές των πιστών (όχι η «έκσταση» και η έξοδος από τον «εαυτό», που είναι η αντίθετη πορεία της ψυχής) και η αγιοπνευματική τους εμπειρία (Β΄ Τιμοθ. 1,14), που είναι ο σκοπός της χριστιανικής ζωής, έχει απαραίτητη προϋπόθεση: 1. την κάθαρση από τα πάθη και την αμαρτία, και 2. το φωτισμό του χριστιανού. Δεν κατέρχονται επομένως τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος μαγικά ή ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΑ (Α΄ Κορ. 12,11 / Εβρ. 2,4 / Ιω. 3,8 / Ρωμ. 9,14-18) στους χριστιανούς, αλλά απαιτούνται οι ΣΩΣΤΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ και η ΣΥΝ-ΕΝΕΡΓΕΙΑ: α) της Χάριτος του Θεού και β) της ελευθέρας συγκαταθέσεως, ορθής πίστεως, άσκησης και έργων αγάπης του πιστού (Ρωμ. 8,9-11 / Α΄ Κορ. 3,16-17).

θ) Εκείνοι που ισχυρίζονται πως κατέχουν το Άγιο Πνεύμα αλλά διαστρεβλώνουν το Ευαγγέλιο του Κυρίου, την γνήσια διδασκαλία της Εκκλησίας, είναι καταφανέστατα ψευδοπροφήτες (Δευτερ. 18,20), ακόμη κι αν πραγματοποιούν φαινομενικώς θαυματοποιά σημεία και δυνάμεις. Πρόκειται για το πνεύμα της ανομίας και του αντιχρίστου (Β΄ Θεσσ. 2,9-10).

ι) Παρόμοια φαινόμενα, εκτός του πεντηκοστιανικού χώρου, έχουν παρατηρηθεί στην αίρεση του Μοντανισμού, στις διονυσιακές τελετές, σε σατανιστικές λειτουργίες, σε φυλές της Αφρικής, στους αναστενάρηδες, σε ακραίες προτεσταντικές ομάδες, σε 'φωτισμένους' όλων των δογμάτων, στους ασκητές μουσουλμάνους, στις διάφορες Πυθίες, στα μέντιουμ κ.α.

ια) ΘΑΥΜΑΤΑ είναι γνωστό ότι έκανε και κάνει και ο σατανάς, όπως π.χ. στην Αίγυπτο οι μάγοι του Φαραώ, που τις ράβδους μετέτρεψαν σε φίδια με τις φαρμακείες τους. Είναι γνωστό ακόμη πως όπως και ο Μωυσής με τη βοήθεια του Θεού, έτσι και οι μάγοι με την επίκληση του σατανά μετέτρεψαν το νερό του Νείλου σε αίμα (Εξ. 7,20-22 / 8,1-3). Επίσης όνειρα και θαυμαστά σημεία και προφητείες μπορούν να πραγματοποιήσουν και οι ψευδοπροφήτες και οι άπιστοι και να μην είναι του Θεού (βλ. Δευτ. 13,1-6 / Μαρκ. 13,22 / Ματθ. 7,21-23). Δεν σώζει όμως η οποιαδήποτε πίστη-δόγμα, αλλά η σωστή και αποκαλυφθείσα παρά Θεού. Αυτή που 'άπαξ παρεδόθη εις τους αγίους' (Ιούδα 3), αφού άλλωστε υπάρχει μόνο «ένα σώμα και ένα Πνεύμα... Ένας Κύριος, μια πίστη, ένα βάπτισμα, ένας Θεός και πατέρας πάντων...» (Εφ. 4,4-6), μια δηλαδή Εκκλησία, ένα σώμα Χριστού, αλλά πολλές αιρέσεις.

ιβ) Οι Πεντηκοστιανοί, τέλος, ισχυρίζονται ότι οι 'έσχατες ημέρες' στις οποίες αναφέρεται ο προφήτης Ιωήλ, οπότε το Πνεύμα του Θεού θα διαδοθεί στους πιστούς και ενύπνια και οράσεις θα παρακολουθούν όλοι (3,1-4), λαμβάνουν χώρα ήδη στην εποχή μας και παρατηρούνται στα παιδιά τους και στους οπαδούς τους, παγκοσμίως. Αντιθέτως οι απόστολοι Πέτρος και Παύλος αποκαλούν 'έσχατες ημέρες' την περίοδο της ΠΡΩΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ επί της γης και την Πεντηκοστή. Ο απ. Πέτρος λέγει: «Αυτό είναι που έχει προφητεύσει ο προφήτης Ιωήλ: και ΘΑ ΣΥΜΒΕΙ ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΜΕΡΕΣ, λέγει ο Θεός (το εξής): Θα χαρίσω με αφθονία από το Πνεύμα μου πάνω σε κάθε άνθρωπο και θα προφητεύσουν οι γιοί

σας και οι θυγατέρες σας και τα παλληκάρια σας θα δουν οράματα και οι ηλικιωμένοι θα ονειρευτούν όνειρα» (Πράξ. 2,16-17). Και ο απ. Παύλος διδάσκει τους Εβραίους ως εξής: «Σ' αυτούς εδώ τους ΕΣΧΑΤΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ (αναφέρεται στο 'πλήρωμα του χρόνου', της ενσάρκωσης δηλαδή του Μεσσία) μίλησε σ' εμάς (ο Θεός) μέσω του Υιού του» (Εβρ. 1,1).

Το παρόν άρθρο αντλήθηκε από το βιβλίο της Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου: «Σύγχρονες αιρέσεις και παραθρησκευτικές λατρείες στην Ελλάδα», Μιχαήλ Γ. Χούλη, Ερμούπολη, 2002